

Rolniczy handel detaliczny

- zasady funkcjonowania

Rolniczy handel detaliczny

Ustawa z dnia 16 listopada 2016 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia sprzedaży żywności przez rolników

Rolniczy handel detaliczny definicja

Ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (art. 3 ust. 3 pkt 29b)

„rolniczy handel detaliczny – handel detaliczny w rozumieniu art. 3 ust. 7 rozporządzenia nr 178/2002, polegający na:

- a) produkcji żywności zawierającej co najmniej jeden składnik pochodzący w całości z własnej uprawy, hodowli lub chowu podmiotu działającego na rynku spożywczym oraz
- b) zbywaniu żywności, o której mowa w lit. a, konsumentowi finalnemu, o którym mowa w art. 3 ust. 18 rozporządzenia nr 178/2002, lub zakładom prowadzącym handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego.

art. 3 ust. 7 rozporządzenia WE nr 178/2002 "handel detaliczny" oznacza obsługę i/lub przetwarzanie żywności i jej przechowywanie w punkcie sprzedaży lub w punkcie dostaw dla konsumenta finalnego; określenie to obejmuje terminale dystrybucyjne, działalność cateringową, stołówki zakładowe, catering instytucjonalny, restauracje i podobne działania związane z usługami żywnościowymi, sklepy, centra dystrybucji w supermarketach i hurtownie;

art. 3 ust. 18 rozporządzenia WE nr 178/2002 "konsument finalny" oznacza ostatecznego konsumenta środka spożywczego, który nie wykorzystuje żywności w ramach działalności przedsiębiorstwa sektora żywnościowego.

Rolniczy handel detaliczny definicja

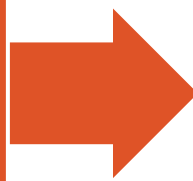
Podstawowym warunkiem prowadzenia RHD jest wymóg dotyczący składników żywności, tj. żywność musi zawierać co najmniej jeden składnik pochodzący w całości z własnej uprawy, hodowli lub chowu danego podmiotu.

podlegają urzędowej kontroli w zakresie bezpieczeństwa żywności przeprowadzanej odpowiednio przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej albo Inspekcji Weterynaryjnej

Produkcja i zbywanie żywności w ramach rolniczego handlu detalicznego

nie mogą stanowić zagrożenia dla bezpieczeństwa żywności i wpływać niekorzystnie na zdrowie publiczne

są prowadzone zgodnie z przepisami prawa żywnościowego, w szczególności rozporządzenia nr 178/2002 i rozporządzenia nr 852/2004 oraz przepisami Unii Europejskiej wydanymi w trybie tych rozporządzeń

Zbywanie żywności w ramach rhd

do zakładów
prowadzących
handel
detaliczny z
przeznaczeniem
dla konsumenta
finalnego

- wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z tym że w przypadku żywności będącej produktem pochodzenia zwierzęcego oraz żywności zawierającej jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego – wyłącznie na obszarze województwa, w którym ma miejsce prowadzenie produkcji tej żywności w ramach rolniczego handlu detalicznego, lub na obszarach powiatów lub miast stanowiących siedzibę wojewody lub sejmiku województwa, sąsiadujących z tym województwem.
- zbywanie ww. zakładom może odbywać się w ramach określonych limitów .
- Obowiązek dokumentacji umożliwiającej określenie ilości zbywanej żywności

Zbywanie żywności w ramach rhd

konsumentom
finalnym

- może odbywać się bez ograniczeń ilościowych i obszarowych

Zbywanie żywności w ramach rhd

nie może być
dokonywane z
udziałem
pośrednika

- Wyjątek: zbywanie tej żywności odbywa się podczas wystaw, festynów, targów lub kiermaszy, organizowanych w celu promocji żywności, a pośrednik zbywa konsumentom finalnym żywność, wyprodukowaną w ramach rhd.

Miejsce zbywania żywności – obowiązek oznakowania

- 1) napis „rolniczy handel detaliczny”;
- 2) dane obejmujące:
  - a) imię i nazwisko albo nazwę i siedzibę podmiotu prowadzącego rolniczy handel detaliczny,
  - b) adres miejsca prowadzenia produkcji tej żywności,
  - c) weterynaryjny numer identyfikacyjny podmiotu prowadzącego rolniczy handel detaliczny, o ile taki numer został nadany.

Rolniczy handel detaliczny - nadzór

1) nadzór nad właściwą jakością zdrowotną (bezpieczeństwem) produktów pochodzenia zwierzęcego i żywności zawierającej jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego (żywności złożonej) - powierzony został Inspekcji Weterynaryjnej.

2) nadzór nad właściwą jakością zdrowotną (bezpieczeństwem) żywności pochodzenia niezwierzęcego - pozostał w kompetencjach organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

3) nadzór nad jakością żywności wytworzonej w ramach RHD powierzony został Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych

Rolniczy handel detaliczny -

obowiązek rejestracji (bez obowiązku zatwierdzenia):

➤ U państwowego powiatowego inspektora sanitarnego (w przypadku produkcji żywności pochodzenia niezwierzęcego)

➤ U powiatowego lekarza weterynarii (w przypadku produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego lub żywności zawierającej jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego, tzw. „żywności złożonej”).

Rolniczy handel detaliczny

Zbywana żywność musi być dokumentowana w sposób umożliwiający określenie ilości zbywanej żywności

Numer kolejnego wpisu	Datę uzyskania przychodu	Kwotę przychodu	przychód narastająco od początku roku	Ilość i rodzaj przetworzonych produktów
1	10.09.2019	70,00 zł	70,00 zł	1 kg ser podpuszczkowy
2	15.09.2019	35,00 zł	105,00 zł	0,5 kg ser podpuszczkowy
...				

Dzienne przychody ewidencjonowane są w dniu sprzedaży

Ewidencję przechowuje się przez 2 lata.

Bezpieczeństwo żywności

Wszystkie podmioty gospodarcze, prowadzące działalność polegającą na produkcji i obrocie żywnością, podlegają ogólnym zasadom prawa żywnościowego, każdy działający w branży spożywczej przedsiębiorca ma obowiązek przestrzegania przepisów prawnych, regulujących wymagania w zakresie higieny i bezpieczeństwa żywności.

Wymagania higieniczne

- Przy produkcji i zbywaniu żywności w ramach działalności rolniczy handel detaliczny należy spełnić wymagania rozporządzenia (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie higieny środków spożywczych.
- Przepisy tego rozporządzenia obowiązują wprost i nie wymagają wdrożenia do polskiego porządku prawnego,
- powinny być stosowane w sposób elastyczny biorąc pod uwagę zakres prowadzonej działalności, wielkość zakładu i jego specyfikę.

Wymagania higieniczne

Produkcja produktów pochodzenia zwierzęcego w ramach działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej, rolniczego handlu detalicznego oraz ich sprzedaż może odbywać się:

- ❖ w odrębnym, specjalnie do tego celu wybudowanym budynku, lub
- ❖ w dostosowanym pomieszczeniu (gospodarczym lub mieszkalnym, np. tzw. „letnia kuchnia”), używanym wyłącznie do tego celu, lub
- ❖ w pomieszczeniu używanym głównie jako prywatny dom mieszkalny, ale gdzie regularnie przygotowuje się żywność w celu wprowadzenia na rynek (np. kuchnia).

Wymagania higieniczne

W przypadku gdy:

- produkcja prowadzona jest przy wykorzystaniu pomieszczeń używanych głównie jako prywatne domy mieszkalne (przy wykorzystaniu sprzętu i urządzeń gospodarstwa domowego w kuchni domowej), obowiązują wymogi określone w załączniku II w rozdziale III (uproszczone wymagania higieniczne) rozporządzenia nr 852/2004.
- produkcja prowadzona jest w pomieszczeniach innych niż używanych głównie jako prywatne domy obowiązuje rozdział I, II załącznika II, który ma zastosowanie do wszystkich pomieszczeń, gdzie przygotowuje się, poddaje obróbce lub przetwarza żywność, z wyjątkiem miejsc do których stosuje się rozdział III rozporządzenia nr 852/2004.

Wymagania ogólne dostosowanych pomieszczeń oraz pomieszczeń używanych głównie jako prywatne domy mieszkalne, ale gdzie regularnie przygotowuje się żywność w celu wprowadzenia na rynek:

- projekt i konstrukcja zapewnia utrzymywanie pomieszczeń w czystości, dobrym stanie i kondycji technicznej, tak aby było możliwe uniknięcie ryzyka zanieczyszczenia żywności, w szczególności przez zwierzęta i szkodniki,
- zapewniony dostęp do urządzeń, aby utrzymać właściwą higienę personelu (sprzęt do higienicznego mycia i suszenia rąk, urządzenia sanitarne i przebieralnie),
- powierzchnie pozostające w kontakcie z żywnością muszą być w dobrym stanie, łatwe do czyszczenia i, w miarę potrzeby, dezynfekcji; wymaga to stosowania gładkich, zmywalnych, odpornych na korozję i nietoksycznych materiałów,
- zapewnić warunki do czyszczenia i, w miarę potrzeby, dezynfekcji narzędzi do pracy i sprzętu;
- zapewnić odpowiednią ilość gorącej lub zimnej wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi;
- zapewnić odpowiednie warunki dla higienicznego składowania i usuwania niebezpiecznych lub niejadalnych substancji i odpadów (zarówno płynnych, jak i stałych);
- zapewnić odpowiednie warunki dla utrzymania i monitorowania właściwych warunków temperaturowych żywności;
- przechowywanie żywności powinno zapewnić zachowanie łańcucha chłodniczego, jeśli to wymagane.

Wymagania rozporządzenia nr 852/2004,

Dokumentacja – proporcjonalna do charakteru i rozmiaru produkcji, np.:

- plan i zapisy dot. sprzątania i dezynfekcji,
- receptury,
- karty/ zapisy dot. kontroli przebiegu procesu produkcyjnego w zależności od jego specyfiki,
- kontrola czasu pasteryzacji
- szkolenia personelu,
- orzeczenia lekarskie,
- ilości surowca z własnych upraw **oraz ewidencja produktów zakupionych,** wykorzystanych w produkcji danej partii produktu końcowego.

Wytyczne Dobrej Praktyki Higienicznej i Produkcyjnej przy produkcji żywności niezwierzęcego pochodzenia w warunkach domowych z wykorzystaniem surowców roślinnych z własnych upraw oraz w ramach rolniczego handlu detalicznego

- dokument, który stanowi wytyczne dobrej praktyki higienicznej (ang. Good Hygiene Practice-GHP) i produkcyjnej do stosowania przy produkcji w warunkach domowych środków spożywczych niezwierzęcego pochodzenia o niskim ryzyku. Wytyczne obejmują produkcję żywności z wykorzystaniem surowców roślinnych pochodzących z własnych upraw (pola, ogrodu). Dotyczą one procesu produkcji / przetwarzania żywności, który odbywa się przy wykorzystaniu sprzętu i urządzeń gospodarstwa domowego **w kuchni domowej z przeznaczeniem do wprowadzenia do obrotu.**

Wytyczne te nie stanowią prawa, a są jedynie materiałem pomocniczym we wdrożeniu podstawowych zasad higieny i bezpieczeństwa żywności w procesie produkcji żywności.

Znakowanie

Żywność opakowana sprzedawana w rolniczym handlu detalicznym musi oznakowana zgodnie z rozporządzeniem WE 1169/2011 w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności.

Wymagania określone rozporządzeniem obowiązują wprost w stosunku do wszystkich grup producentów dostarczających wyroby konsumentom i nie przewiduje się w tym zakresie wyłączeń dla działalności rolniczego handlu detalicznego.

Alternatywny jest tylko obowiązek znakowania wartością odżywczą.

Przykładowe etykiety

CHLEB
RAZOWY MIESZANY
ZE SŁONECZNIKIEM (10%) I SIEMIENIEM LNIANYM (7%)
500 g

Składniki: mąka razowa **pszenna**, mąka razowa **żytnia**, słonecznik, siemię lniane, woda, sól.

Należy spożyć do: 00.00.0000
Przechowywać w suchym miejscu.

Gospodarstwo
„Chlebkowo”
ul. Bułkowa 000
00-000 Chlebowo

może zawierać orzechy laskowe

8

Pan i Pani Pszczółkowscy
ul. Miodna 123
00-000 Miody

MIÓD
nektarowy
gryczany
450 g

Kraj pochodzenia: Polska

Najlepiej spożyć przed: 00.00.0000

Przechowywać w szczelnie zamkniętym słoiku.
Chronić przed światłem słonecznym.
Krystalizacja miodu jest naturalnym procesem.

Weterynaryjny
numer
identyfikacyjny

5

Podatek dochodowy

Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych :

Wolne od podatku dochodowego są przychody ze sprzedaży przetworzonych w sposób inny niż przemysłowy produktów roślinnych i zwierzęcych, do kwoty **100 000 zł** rocznie jeżeli:

- przetwarzanie produktów roślinnych i zwierzęcych i ich sprzedaż nie odbywa się przy zatrudnieniu osób na podstawie umów o pracę, umów zlecenia, umów o dzieło oraz innych umów o podobnym charakterze, z wyłączeniem uboju zwierząt rzeźnych i obróbki poubojowej tych zwierząt, w tym również rozbioru, podziału i klasyfikacji mięsa, przemiału zbóż, wytłoczenia oleju lub soku oraz sprzedaży podczas wystaw, festynów, targów i kiermaszy;
- jest prowadzona ewidencja sprzedaży,
- ilość produktów roślinnych lub zwierzęcych pochodzących z własnej uprawy, hodowli lub chowu, użytych do produkcji danego produktu stanowi co najmniej 50% tego produktu, z wyłączeniem wody.

Podatek dochodowy

- Zwolnienie z podatku dochodowego nie dotyczy przychodów ze sprzedaży przetworzonych produktów roślinnych i zwierzęcych uzyskanych w ramach prowadzonych działów specjalnych produkcji rolnej oraz produktów opodatkowanych podatkiem akcyzowym na podstawie odrębnych przepisów.

Podatek dochodowy

Ewidencja sprzedaży prowadzona na potrzeby rozliczenia podatkowego.

- Ewidencja sprzedaży przetworzonych produktów roślinnych i zwierzęcych prowadzona jest za każdy rok podatkowy i musi zawierać, co najmniej:
  - numer kolejnego wpisu,
  - datę uzyskania przychodu,
  - kwotę przychodu,
  - przychód narastająco od początku roku,
  - ilość i rodzaj przetworzonych produktów.
- Dzielne przychody ewidencjonowane są w dniu sprzedaży.
- Ewidencja musi być dostępna w miejscu sprzedaży przetworzonych produktów roślinnych i zwierzęcych

Podatek dochodowy

Uzyskany w roku podatkowym przychód powyżej kwoty 100 000 zł podatnik może opodatkować ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych na zasadach określonych w ustawie o zryczałtowanym podatku dochodowym.

Ryczałt wynosi 2% ewidencjonowanych przychodów i obowiązuje przy przychodach przekraczających 100 000 zł i nie więcej niż równowartość w złotych 250 tys. euro.

Kontakt:

PODR Boguchwała

Tel. 17 8701500, 17 8701558

